

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzi@gov.si
www.mzi.gov.si

Številka: 007-242/2015/8-00071209

Ljubljana, 2. 6. 2015

EVA 2015-2430-0059

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o cestah – nujni postopek – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na svoji seji dne sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o dopolnitvah Zakona o cestah (EVA 2015-2430-0059) in ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije v sprejem po nujnem postopku.

Mag. Darko Kraševc
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o cestah

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za infrastrukturo
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za finance
- Služba vlade za zakonodajo
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje
- Generalni sekretariat Vlade RS

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

V primeru predloženega zakonskega predloga gre za preprečitev težko popravljivih posledic za delovanje države. Na obmejnem območju z Republiko Avstrijo poteka t.i. vinska cesta, na kateri lastnik zemljišča, ki leži pod cesto, s postavitvijo fizičnih preprek ovira oziroma grozi z oviranjem prometa po cesti. Ker z uporabo veljavnih predpisov takšnega ravnanja ni mogoče legalno preprečiti, je ogrožena verodostojnost Republike Slovenije kot garanta za izpolnjevanje mednarodne pogodbe v delu, ki se nanaša na ozemlje Republike Slovenije. Navedena cesta je bila namreč vzpostavljena ob določitvi državne meje, ki jo je na osnovi St. Germainске pogodbe z Avstrijo opravila mednarodna komisija za razmejitev leta 1923. S trgovsko pogodbo med Kraljevino SHS in Republiko Avstrijo, sklenjeno leta 1925, katere sestavni del je tudi Sporazum o cestah, je bila prometnica določena kot skupna cesta. V dopolnitvah in spremembah k opisu in načrtu državne meje, ki jih je leta 1959

pripravila mešana jugoslovansko-avstrijska komisija za državno mejo, je cesta navedena kot skupna pot. Ta dokument na osnovi pogodbe med SFRJ in Republiko Avstrijo o skupni državni meji iz leta 1965 predstavlja del veljavnega mednarodnega prava med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo (Uradni list RS, št. 14/93). Zato gre v primeru vinske ceste za mednarodno pravno obveznost Republike Slovenije za zagotavljanje pogojev za njeno nemoteno uporabo. Po splošnem mednarodnem pravu oziroma Dunajski konvenciji o pravu mednarodnih pogodb (27. člen) mora namreč država izvesti potrebne ukrepe za spoštovanje mednarodnih obveznosti. V konkretnem primeru, ko teh ukrepov v skladu z veljavnim notranjim pravom država ne more zagotoviti, je ogrožen ugled Republike Slovenije.

Poleg tega je v obravnavanem primeru lastnik zemljišča pod vinsko cesto v sodnem postopku s pravnomočno sodbo dosegel, da mora Republika Slovenija odstraniti asfalt in bankine z dela ceste, ki poteka po zemljišču v njegovi lasti, in vzpostaviti prejšnje stanje na način, da zemljišče zasuje z zemljo in ga zatravi. Ker Republika Slovenija te izvršljive obveznosti ne more izpolniti ne da bi hkrati kršila svojo jasno določeno mednarodnopravno obveznost, ji je bila naložena kazen s prisilitvijo, in sicer mora plačevati na fiduciarni račun lastnikovega pooblaščenca dnevno kazen v višini 500 EUR, do največ 300.595 EUR. Z izvršitvijo naložene obveznosti vzpostavitve obmejne ceste, določene z mednarodno pogodbo, v prejšnje stanje in s plačilom penalov grozi Republikli Sloveniji težko popravljiva škoda.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- dr. Peter Gašperšič, minister;
- mag. Darja Kocjan, generalna direktorica Direktorata za infrastrukturo;
- mag. Anita Goršek, sekretarka

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- dr. Peter Gašperšič, minister;
- mag. Klemen Grebenšek, državni sekretar;
- mag. Darja Kocjan, generalna direktorica Direktorata za infrastrukturo, Ministrstvo za infrastrukturo;
- Borut Mahnič, veleposlanik, generalni direktor Direktorata za mednarodno pravo in zaščito interesov, Ministrstvo za zunanje zadeve;
- mag. Anita Goršek, sekretarka, Ministrstvo za infrastrukturo;
- mag. Bogdan Pezdirc, sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo;
- Majda Pachole Skubic, vodja službe za pravne in splošne zadeve, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo.

5. Kratek povzetek gradiva:

Z dopolnitvami zakona o cestah se urejajo pravna vprašanja v zvezi s cestami, ki deloma potekajo po ozemlju Republike Slovenije, kategorizirane pa niso v RS, temveč v sosednji državi.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, - obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

dr. Peter Gašperšič
MINISTER

Priloga:

- Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o cestah

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O CESTAH (NUJNI POSTOPEK)

EVA 2015-2430-0059

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

1.1. Ocena stanja

Zakon o cestah (ZCes-1) ureja sistem javnih cest v Republiki Sloveniji. Javne ceste so lahko državne ali občinske, pri čemer morajo biti državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske pa v lasti občin. Javne ceste se kategorizirajo na podlagi meril, ki izražajo pomen posamezne ceste za promet in njeno povezovalno funkcijo v prostoru. Zakon določa še, da so javne ceste prometne površine splošnega pomena za promet, ki jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, kakršne določajo predpisi, ki urejajo ceste, in pravila cestnega prometa.

Zaradi opisanega splošnega pomena so javne ceste javno dobro in so zunaj pravnega prometa. Na njih ni mogoče pridobiti lastninske pravice s priposestvom ali drugih stvarnih pravic razen stvarne služnosti, ki se ustanavlja za gradnjo objektov gospodarske javne infrastrukture.

Opisani sistem velja za vse javne ceste v Republiki Sloveniji, ki izpolnjuje omenjene pogoje prometnega pomena in notranje prometne povezanosti.

1.2. Razlogi za sprejem zakona

V opisanem veljavnem sistemu ostaja pravna praznina za ceste, ki deloma potekajo po ozemlju Republike Slovenije, so pa kategorizirane v sosednji državi. Take ceste bi glede na prosto dostopnost za uporabnike in na očitni javnopravni element spadale k javnim cestam, ne izpolnjujejo pa pogojev prometne povezanosti znotraj državnega cestnega sistema. Zato niso kategorizirane v Republiki Sloveniji.

Cesta, kategorizirana v sosednji državi, se po veljavni ureditvi šteje za nekategorizirano cesto. To pomeni, da se sicer lahko uporablja za javni cestni promet in mora biti vzdrževana tako, da jo lahko ob upoštevanju prometnih pravil in vremenskih razmer za potek prometa varno uporabljajo vsi uporabniki cest, ki jim je namenjena. Promet na njej mora biti urejen in označen v skladu s predpisi. Vendar pa je na taki cesti promet dovoljen tako, kot to določa lastnik oziroma upravljavec, ki ga lahko tudi veljavno omeji samo na nekatere uporabnike.

Poleg navedenega je po veljavni zakonodaji nerešeno vprašanje stvarnih pravic v zvezi s tako cesto, ki poteka po ozemlju Republike Slovenije. Čeprav je kategorizirana v sosednji državi, ki v zvezi s cesto lahko izvaja tudi vse naložbe, je pomembno, da je nedvoumno urejeno lastništvo zemljišč, po katerih cesta poteka. Zaradi njene očitne javnopravne narave je nujno, da lastninska pravica zemljišč pripada Republiki Sloveniji ali samoupravni lokalni skupnosti. Obmejne ceste so praviloma predmet mednarodnih sporazumov, porokinja za izpolnjevanje določb sporazumov na ozemlju Republike Slovenije pa je vlada. Dosledno izpolnjevanje sprejetih mednarodnih obvez zahteva torej, da ima država v roki vse potrebne vzvode za njihovo učinkovito izpolnjevanje. Zato mora Republika Slovenija nastopati kot porokinja varstva obmejne infrastrukture na svojem ozemlju, kar se zagotavlja z lastništvom zemljišč.

Za tako v sosednji državi kategorizirano cesto, ki poteka tudi po našem ozemlju, mora veljati celotna ureditev varovalnih pravil za infrastrukturo in varstvo prometa na njej, enaka sistemu, ki velja za javne ceste, kategorizirane v Republiki Sloveniji. To predstavlja tudi dodatno varstvo za uporabnike ceste, saj so jasne obveznosti in odgovornosti. V obstoječem sistemu gre torej za nedopustno pravno praznino, ki jo je čim prej treba ustrezno odpraviti.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2. 1. Cilji predloga zakona

Ključni cilj predloga zakona je umestitev skupnih javnih cest (javnih cest, kategoriziranih v sosednji državi, ki potekajo po ozemlju RS) v pravni okvir, ki velja za javne ceste v Republiki Sloveniji. S tem se zagotavljajo tudi posamezni cilji, zlasti varstvo take infrastrukture, varstvo uporabnikov cest in spoštovanje prevzetih mednarodnih zavez.

2. 2. Načela predloga zakona

S predlogom zakona se zagotavljajo zlasti sledeča načela:

- enako varstvo za vso javno cestno infrastrukturo, ki poteka po ozemlju Republike Slovenije, ne glede na to, kje je cesta kategorizirana;
- enako varstvo uporabnikov cest, in sicer ne glede na to, katero cesto uporabljajo;
- enako varstvo razlastitvenih zavezancev, in sicer ne glede na to, za katero javno cestno infrastrukturo se odvzame ali omeji lastninska pravica na nepremičninah.

2. 3. Poglavitne rešitve predloga zakona

Predlog zakona razširja pojem javne ceste tudi na ceste, ki so kategorizirane v sosednji državi in deloma potekajo po ozemlju Republike Slovenije. S tem bo zanje (za skupne javne ceste) uveljavljen tak sistem določb za varstvo infrastrukture in prometa, kakršen velja za javne ceste, kategorizirane v Republiki Sloveniji. Ker cesta poteka deloma tudi po ozemlju Republike Slovenije in je dana v prosto uporabo, je taka ureditev izjemno pomembna.

S predlogom zakona se ureja tudi lastninska pravica na zemljiščih, po katerih poteka skupna javna cesta. Zemljišča morajo biti v lasti Republike Slovenije ali občine, kar bo odvisno predvsem od pomena in kategorije posamezne ceste. Tudi skupna javna cesta se šteje za javno dobro, za pridobitev stvarnih pravic pa veljajo enaki pogoji, kot veljajo za javne ceste v Republiki Sloveniji in so določeni z Zakonom o cestah.

Izrecno se določa, da lahko skupno javno cesto vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, kakršne določajo predpisi, ki urejajo ceste in varnost prometa na njih, kar pomeni predpise Republike Slovenije, vključno z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami. Tako se nedvoumno ureja nediskriminatorna uporaba, ki preprečuje samovoljne omejitve uporabe ceste na ozemlju Republike Slovenije.

V postopkih pridobitve ali omejitve lastninske pravice v javno korist zaradi gradnje, rekonstrukcije ali prevzema skupne javne ceste nastopa kot razlastitvena upravičenka Republika Slovenija ali občina. Če bodo zemljišča v lasti Republike Slovenije, vlada s sklepom določi organ, ki bo v postopkih nastopal v vlogi razlastitvenega upravičenca (npr. Direkcija RS za infrastrukturo kot

upravljavka državnih cest ali kateri drug organ), kar bo veljalo ob upoštevanju okoliščin, ki veljajo za določeno cesto. Pri pridobivanju zemljišč, po katerih poteka skupna javna cesta ob uveljavitvi tega zakona, pa se smiselno uporablja poenostavljen razlastitveni postopek, kakršen velja pri obstoječih javnih cestah.

V vseh upravnih, sodnih in drugih postopkih v zvezi s skupno javno cesto ali prometom, ki poteka po njej, se uporabljajo določbe predpisov, ki veljajo za javne ceste. V vseh primerih se bodo torej uporabljali relevantni predpisi, razen če se državi z mednarodnim sporazumom dogovorita drugače. Posamezna vprašanja v zvezi z gradnjo, upravljanjem, vzdrževanjem, varstvom infrastrukture oziroma nadzorom nad stanjem cest se uredijo z mednarodnim sporazumom.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

3. 1. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun

Predlog zakona nima neugodnih posledic za državni proračun. V skladu z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami mora Republika Slovenija urediti stvarnopravna razmerja v zvezi s cestami, ki potekajo ob meji, pa niso kategorizirane v našem notranjem sistemu. Ta obveznost države nesporno obstaja. Vendar opustitev ustrezne ureditve za pridobivanje zemljišč v javno korist pomeni znatno višja sredstva, saj v takem sistemu (kot velja za nekategorizirane ceste) lahko lastnik zahteva poljubno visoko nadomestilo. Še več, lastnik zemljišča lahko, če stvarnopravna razmerja v zvezi z zemljiščem še niso urejena, po njem pa poteka skupna javna cesta, od Republike Slovenije zahteva tudi vzpostavitev v prvotno stanje, kar pomeni odstranitev objekta in agrotehnično obdelavo zemljišča. To pomeni finančno škodo za premoženje Republike Slovenije.

Finančni učinki zakona za državni proračun so torej zgolj ugodni, saj se v razlastitvenem postopku lastniku odmeri odškodnina na podlagi veljavne cenoitve.

3. 2. Ocena finančnih posledic predloga zakona za druga javna sredstva

Predlog zakona nima posledic za druga javna sredstva. Kar je bilo v prejšnji točki opisano za pridobivanje zemljišč v last Republike Slovenije (in torej za odhodke državnega proračuna), velja tudi, če zemljišča pridobivajo samoupravne lokalne skupnosti.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE V PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predloga zakona ni treba usklajevati s pravnim redom Evropske unije, saj na ravni Evropske unije ni obvezujočih pravnih predpisov, ki bi od države članice zahtevali točno določeno ureditev tega področja.

5.2. Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

5.2.1. Italija

V italijanski pravni ureditvi se za cesto šteje površina, namenjena javni uporabi pešcev, vozil ali živali. Ceste so kategorizirane glede na gradbene, tehnične ali funkcionalne značilnosti. Državne, regijske ali lokalne (občinske) ceste se razvrstijo v določeno kategorijo tudi z upoštevanjem pomena za prometno povezanost znotraj ožjega oziroma širšega območja. Če cesta ne zadošča več pogojem uporabe ali prometne povezanosti, jo je treba izvzeti iz kategorizacije.

Vprašanje cest, kategoriziranih v sosednji državi, se ureja z mednarodnim sporazumom. Tak primer je denimo Sabotinska cesta, ki je kategorizirana (tudi) v Republiki Sloveniji. Ta cesta je bila zgrajena na podlagi Osimskih sporazumov iz leta 1975 in Osimskega sporazuma o pospeševanju gospodarskega sodelovanja iz leta 1983 ter deloma poteka po ozemlju Italijanske republike po zaprtem koridorju v dolžini 1.600 m. V tem delu je zgrajena v vkopu in ima na obeh straneh 2 m visoko ograjo z vrati, ki jih vzdržujejo italijanski organi. Ta del ceste je namenjen tranzitnemu prometu, ustavljanje na cesti je prepovedano. Posamezna vprašanja ureditve so urejena s Pravilnikom o uporabi Sabotinske ceste iz leta 1983. Z njim se določajo konstrukcijske značilnosti in uporaba ceste, vključno z največjo osno obremenitvijo. Urejajo se tudi obveznosti v zvezi z vzdrževanjem ceste in nadzor prometa na njej.

5.2.2. Francija

V Franciji sistem javnih cest obsega državne, departmajske in občinske ceste. Država je v celoti odgovorna za notranjo kohezivnost in učinkovitost cestnega omrežja. Ceste se praviloma razvrščajo v sistem (kategorizirajo) glede na pomen za promet in povezovalno vlogo na območju. Cesta, ki poteka ob meji, je v delu, ki poteka po francoskem ozemlju, v lasti Francoske republike (če gre za avtocesto ali državno cesto).

5.2.3. Hrvaška

V skladu s hrvaško ureditvijo so javne ceste prometne površine, ki jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, kakršne določa zakon. Ceste se kategorizirajo na avtoceste, državne ceste, županijske ceste ali lokalne ceste glede na pomen za promet, naseljenost območja in povezovalno funkcijo v prostoru. Pri tem se upošteva zlasti družbeni, prometni in gospodarski pomen posamezne ceste. Javne ceste so javno dobro v splošni rabi in so v lasti Republike Hrvaške. To velja za katerokoli cesto, ki poteka po hrvaškem ozemlju, tudi za obmejno.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6. 1. Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel pomembnih posledic za poslovanje javne uprave oziroma za pravosodne organe. Na podlagi predlaganih določb bo mogoča uvedba razlastitvenih postopkov pred upravnimi organi oziroma sodiščem, vendar bo teh postopkov zelo malo. Potekali bodo, kakor je ustaljeno.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne uvaja novih obveznosti za stranke.

6. 2. Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6. 3. Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona nima posledic za gospodarstvo. Glede na pravno urejenost področja pa je vpliv na meddržavno gospodarsko sodelovanje lahko samo ugoden.

6.4. Presoja posledic za socialno področje:

Predlog zakona nima posledic za socialno področje. Glede na pravno urejenost področja, ki ugodno vpliva na možnosti za uporabo obmejnih cest, pa je vpliv na socialna vprašanja, kar vključuje tudi čezmejno delo, lahko samo ugoden.

6. 5. Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6. 6. Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7. Izvajanje sprejetega predpisa:

Izvajanje sprejetega predpisa bo v pristojnosti Ministrstva za infrastrukturo in Ministrstva za zunanje zadeve.

6.8. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Drugih pomembnih okoliščin ni.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI ZAKONA:

Zakon je bil objavljen na spletni strani Ministrstva za infrastrukturo.

8. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles bodo sodelovali:

- dr. Peter Gašperšič, minister;
- mag. Klemen Grebenšek, državni sekretar;
- mag. Darja Kocjan, generalna direktorica Direktorata za infrastrukturo, Ministrstvo za infrastrukturo;
- Borut Mahnič, veleposlanik, generalni direktor Direktorata za mednarodno pravo in zaščito interesov, Ministrstvo za zunanje zadeve;
- mag. Anita Goršek, sekretarka, Ministrstvo za infrastrukturo;
- mag. Bogdan Pezdirc, sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo;
- Majda Pachole Skubic, vodja službe za pravne in splošne zadeve, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo.

II. BESEDILO ČLENOV

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O CESTAH

1. člen

V Zakonu o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12 in 36/14 – odl. US) se v prvem odstavku 2. člena v 24. točki doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Javna cesta je tudi cesta, ki je kategorizirana v sosednji državi in deloma poteka po ozemlju Republike Slovenije (skupna javna cesta);«.

2. člen

Za 3. členom se doda nov 3.a člen, ki se glasi:

»3.a člen
(skupna javna cesta)

(1) Skupna javna cesta poteka na območju Republike Slovenije po zemljiščih, ki so v lasti Republike Slovenije ali občine. Skupna javna cesta je javno dobro in je izven pravnega prometa na način in pod pogoji iz 3. člena tega zakona.

(2) Skupno javno cesto lahko prosto uporablja vsak na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne ceste in varnost prometa na njih.

(3) Za gradnjo, rekonstrukcijo ali prevzem skupne javne ceste se lahko lastninska pravica na nepremičnini odvzame ali omeji v skladu z zakonom, ki ureja razlastitev ali omejitev lastninske pravice v javno korist na javnih cestah. Razlastitveni upravičenec je Republika Slovenija ali občina. Pri pridobivanju nepremičnin za posamezno skupno javno cesto, če bodo nepremičnine v lasti Republike Slovenije, vlada s sklepom določi organ, ki zastopa razlastitvenega upravičenca.

(4) Sestavina zahteve za razlastitev ali omejitev lastninske pravice na skupni javni cesti je tudi listina, s katero tuji organ potrjuje kategorizacijo ceste.

(5) V postopkih v zvezi s skupno javno cesto ali prometom na njej se uporabljajo določbe predpisov, ki se nanašajo na javne ceste v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodnim sporazumom drugače določeno.

(6) Gradnja, upravljanje, vzdrževanje, varstvo infrastrukture ter nadzor nad stanjem ceste in varnosti prometa na njej ter druga vprašanja v zvezi z obratovanjem skupne javne ceste se uredijo z mednarodnim sporazumom.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

3. člen

Za pridobitev nepremičnin, po katerih poteka skupna javna cesta in na katerih ob uveljavitvi tega zakona še ni lastninske pravice Republike Slovenije ali občine, se smiselno uporablja 19. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05), pri čemer je sestavina zahteve za razlastitev tudi listina iz četrtega odstavka novega 3.a člena zakona.

4. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Definicija javne ceste se dopolnjuje tudi z opredelitvijo skupne javne ceste. Gre za cesto, ki deloma poteka po ozemlju Republike Slovenije, kategorizirana pa ni v našem sistemu javnih cest, temveč v sosednji državi, in sicer skladno s tam veljavnimi predpisi o kategorizaciji. Takšna cesta ni vključena v sistem javnih cest naše države, ker ne izpolnjuje meril notranje povezovalne vloge, poleg tega so naložbe v tako cesto dolžnost druge države. Ureditev, da tudi taka cesta velja za javno cesto v Republiki Sloveniji, pomeni uporabo varstvene režima za cestno infrastrukturo in za varnost prometa na njej v skladu s predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji.

K 2. členu

V 2. členu se določa posebna ureditev za skupne javne ceste. Javna cesta je določena v dopoljnjeni opredelitvi javne ceste (glej 1. člen tega zakona), in sicer je to cesta, ki deloma poteka po ozemlju Republike Slovenije, kategorizirana pa je v drugi državi. Zemljišča, po katerih poteka takšna cesta, morajo biti v lasti Republike Slovenije ali občine. Ali bodo zemljišča v posameznem primeru v lasti države ali občine, je odvisno od pomena in kategorije ceste. V nekaterih primerih, ko ima poseben občinski pomen, bo imela obmejna občina interes, da je lastnica zemljišč, po katerih poteka cesta. Če pa ima ta pomen, ki presega zgolj interese posamezne občine, ali če občina nima interesa za lastništvo zemljišč, po katerih poteka cesta, pridobi zemljišča Republika Slovenija, ki je navsezadnje odgovorna za ureditev nerešenih vprašanj s sosednjimi državami.

Tudi skupna javna cesta se šteje za javno dobro. Za pridobitev stvarnih pravic veljajo enaki pogoji, kot veljajo za javne ceste v Republiki Sloveniji. Te pogoje določa Zakon o cestah v 3. členu.

Skupno javno cesto lahko prosto uporablja vsak na način in pod pogoji, kakršne določajo predpisi, ki urejajo ceste in varnost prometa na njih. S predpisi so seveda mišljeni predpisi Republike Slovenije, kajti samo ti (vključno z ratificiranimi mednarodnimi pogodbami) se v državi lahko uporabljajo. Določba tudi nedvoumno ureja način uporabe, ki pomeni nediskriminatorno dostopnost in preprečuje omejitve uporabe ceste na državnem ozemlju (omejitve, ki bi denimo izključevale uporabo prebivalcev RS). Na takih cestah veljajo tudi slovenska pravila cestnega prometa.

Za gradnjo, rekonstrukcijo ali prevzem skupne javne ceste (gre za razlastitvene namene po 93. členu ZUreP-1) je treba pridobiti zemljišča. Postopek, ko se zemljišča pridobivajo za rekonstrukcijo javne ceste, se ureja z zakonom o cestah (12. člen ZCes-1). Zemljišča, po katerih poteka skupna javna cesta, morajo biti v lasti Republike Slovenije ali občine, ki je v postopkih pridobitve ali omejitve lastninske pravice v javno korist razlastitvena upravičenka in v tem smislu nastopa v upravnih oziroma sodnih postopkih. Če bodo nepremičnine v lasti občine, bo ta že na podlagi zakona nastopala kot razlastitvena upravičenka, pri čemer je pomembno opozoriti, da se bo to zgodilo, če ima občina sama interes za ureditev, in tako spora o pristojnosti ne bo. Če bodo zemljišča v lasti Republike Slovenije, pa vlada s sklepom določi organ, ki bo v postopkih zastopal razlastitvenega upravičenca (npr. Direkcija RS za infrastrukturo kot upravljavka državnih cest ali kateri drug organ), vse ob upoštevanju okoliščin posamezne ceste.

Predpisi o razlastitvi oziroma omejitvi lastninske pravice, ki se nanašajo na javne ceste, podrobno določajo listine oziroma podatke, ki jih je v postopku treba predložiti. V zvezi s skupno javno cesto je treba predložiti tudi listino tujega organa, s katero se dokazuje, da je cesta kategorizirana v sosednji državi. Ker ta listina v predpisih o razlastitvi ali omejitvi lastninske pravice ni navedena, se določa s tem zakonom.

Zakon določa, da se v vseh postopkih v zvezi s skupno javno cesto ali prometom, ki poteka na njej, uporabljajo določbe predpisov, ki se nanašajo na javne ceste. Gre v bistvu za subsidiarno določbo, ki omogoča zapolnitev pravnih vprašanj v vseh primerih, ki se s tem zakonom ne urejajo posebej, pri čemer pa se z mednarodnim sporazumom nekatera vprašanja lahko uredijo tudi drugače. Z določbo se na primer rešuje tudi vprašanje, ali je za gradnjo ali rekonstrukcijo skupne javne ceste potrebno sprejetje oziroma sprememba prostorskega akta. Če je za javno cesto v RS potreben prostorski akt, velja to tudi za skupno javno cesto v delu, ki poteka po ozemlju Republike Slovenije. S pojmom »postopki« so mišljeni upravni, sodni in drugi postopki, npr. postopki izvajanja investicijskih vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist.

Ker so naložbe in ureditev upravljanja v pristojnosti sosednje države, se posamezna vprašanja, ki se nanašajo na gradnjo, upravljanje, vzdrževanje, varstvo infrastrukture ter nadzor nad stanjem cest, uredijo z mednarodnim sporazumom. Pri tem gre za ureditev vprašanj, ki se razlikujejo od naše zakonodaje. Če posamezna vprašanja s sporazumom niso posebej urejena, se uporabljajo veljavni predpisi Republike Slovenije.

K 3. členu

V prehodni določbi zakon smiselno napotuje na uporabo 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05) (ZJC-B), ki ureja poseben postopek razlastitve, če obstoječa javna cesta poteka po zemljiščih v lasti drugih oseb. Tudi v takšnem postopku je treba predložiti listino tujega organa o kategorizaciji ceste, saj je poseben razlastitveni postopek ne omenja.

K 4. členu

V končni določbi se ureja vakacijski rok. Ker je nekatere zadeve nujno treba urediti v čim krajšem možnem času, je predvideno, da začne zakon veljati že naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA

2. člen (pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. avtocesta je državna cesta, ki je namenjena daljinskemu prometu motornih vozil in je označena s predpisano prometno signalizacijo, njen sestavni del so tudi priključki nanjo in servisne prometne površine;
2. avtobusna postajališča in obračališča so posebej zgrajene in označene prometne površine na ali ob vozišču ceste, namenjene prevozu potnikov;
3. bankina je utrjen ali neutrjen vzdolžni del cestišča ob zunanjem robu vozišča, ki zagotavlja bočno stabilnost vozišča in brežine ter omogoča namestitvev prometne signalizacije in prometne opreme;
4. brežina ceste je zgrajena nagnjena površina zemljišča ob cestišču do izteka v naravno površino;
5. cesta je površina, omejena z mejo cestnega sveta, ki jo lahko uporabljajo vsi ali pa le določeni udeleženci v prometu pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi;
6. cesta, določena za vse vrste prometa, je javna cesta, ki jo smejo uporabljati vsi udeleženci v prometu;
7. cesta, določena za posamezne vrste prometa, je javna cesta, ki jo smejo uporabljati samo tisti udeleženci v prometu, za katere prepoved uporabe ni označena s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo;
8. cestna razsvetljava so omrežje in naprave za zagotavljanje osvetljenosti posameznih delov ceste;
9. cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju in nadzoru prometa, zaščiti ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa, so telekomunikacijske in električne naprave, vgrajene v cestno telo, stacionarne naprave za nadzor in urejanje prometa, naprave za nadzor nad stanjem vozišča, naprave za daljinsko obveščanje in opozarjanje, naprave za štetje prometa, naprave za pridobivanje podatkov o osnih obremenitvah in skupnih masah v prostem prometnem toku, naprave za kontrolo prevoza nevarnih snovi, naprave za kontrolo hitrosti, naprave za umirjanje prometa, naprave in objekti za cestninjenje, prezračevalne in varnostne naprave v predorih in naprave in ureditve za zaščito pred snežnimi plazovi, padajočim kamenjem, zameti, hrupom, slepilnimi učinki in drugimi škodljivimi vplivi za promet na javni cesti;
10. cestni objekti so mostovi, viadukti, podvozi, nadvozi, prepusti, predori, galerije, podporne in oporne konstrukcije ter podhodi in nadhodi;
11. cestni priključek je del javne ceste, s katerim se javna cesta iste ali nižje kategorije ali nekategorizirana cesta ali druga površina navezuje na to cesto;
12. cestni svet je zemljišče, katerega mejo na podlagi predpisov o projektiranju javnih cest določajo linije med skrajnimi točkami prečnega in vzdolžnega profila cestnega telesa, vključno z napravami za odvodnjavanje. Meja cestnega sveta poteka največ 2 metra od linij skrajnih točk, vključno z napravami za odvodnjavanje, pri avtocestah največ 2 metra od varovalne ograje, pri predorih pa največ 5 metrov od stika predorske cevi z brežino, merjeno pravokotno na os ceste;
13. cestno telo je del javne ceste, ki ga sestavlja cestišče z nasipi in vkopi;
14. cestišče je del javne ceste, ki ga sestavljajo vozišče, odstavniki in ločilni pasovi, kolesarske steze, pločniki, bankine, naprave za odvodnjavanje, če so tik ob vozišču, ter zračni prostor v višini 7 metrov, merjeno od točke na osi vozišča;
15. državna cesta je javna cesta, namenjena povezovanju regij in pomembnejših naselij v državi z enakimi regijami in naselji v sosednjih državah, povezovanju regij znotraj države in povezovanju pomembnejših naselij znotraj regije;

16. elaborat prometne ureditve je strokovno-tehnični elaborat, s katerim so določeni ukrepi in določena postavitve oziroma odstranitve prometne signalizacije in prometne opreme zaradi spremembe prometne ureditve na cesti ali njenem delu;
17. elaborat za postavitve objekta za obveščanje in oglaševanje je strokovno-tehnični elaborat, s katerim je določena lokacija, prikaz objekta za obveščanje in oglaševanje in način njegove postavitve, opredeljena pregledna polja, preglednostni prostori cestnih priključkov in križišč, pregledne berme v območju lokacije objekta ter drugi tehnični podatki, ki se nanašajo na objekt ali njegovo lokacijo;
18. enostavni, nezahtevni, manj zahtevni in zahtevni objekt je objekt po predpisih o graditvi objektov;
19. glavna cesta I. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med središči regionalnega pomena; navezuje se na ceste enake ali višje kategorije v državi in na cestni sistem sosednjih držav; njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni;
20. glavna cesta II. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med večjimi središči lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije ter vzporednim povezavam avtocestam in hitrim cestam; navezuje se na ceste enake ali višje kategorije v državi in na cestni sistem sosednjih držav; njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni;
21. gozdna cesta je grajena gozdna prometnica, namenjena predvsem gospodarjenju z gozdom in omogočanju racionalnega prevoza gozdnih lesnih sortimentov ter je vodena v evidenci gozdnih cest;
22. hitra cesta je državna cesta, rezervirana za promet motornih vozil, ki izpolnjuje predpisane pogoje za hitro cesto in je označena s predpisano prometno signalizacijo. Povezuje najpomembnejša središča regionalnega pomena in se navezuje na avtoceste; njen sestavni del so tudi priključki nanjo;
23. individualni priključek je cestni priključek na cesto, namenjen dostopu do posameznih stanovanjskih stavb z največ štirimi stanovanji ter kmetijskih in gozdnih površin;
- 23.a ITS ali inteligentni prometni sistemi so sistemi, ki uporabljajo informacijske in komunikacijske tehnologije na področju cestnega prometa, vključno s sistemi, namenjenimi infrastrukturi, vozilom in uporabnikom, ter na področju upravljanja omrežja in upravljanja mobilnosti kot tudi za potrebe vmesnikov z drugimi vrstami prevoza;
24. javna cesta je cesta, ki jo država ali občina, v skladu z merili za kategorizacijo javnih cest, razglasi za javno cesto določene kategorije in jo lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi;
25. javna pot je občinska javna cesta, ki ne izpolnjuje meril za kategorizacijo kot lokalna cesta in je namenjena navezovanju prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;
26. kolesarska pot je s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo označena cesta, ki je namenjena prometu koles in drugih uporabnikov, pod pogoji, določenimi s pravili cestnega prometa in predpisi, ki urejajo ceste;
27. kolesarski pas je vzdolžni del vozišča, ki je označen z ločilno črto in je namenjen prometu koles in koles s pomožnim motorjem;
28. kolesarska steza je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločena kako drugače in je namenjena prometu koles in koles s pomožnim motorjem;
29. križanje je mesto, kjer se v istem ali različnem nivoju križa cesta z drugo cesto, drugim infrastrukturnim objektom ali vodotokom in podobno;
30. križišče je prometna površina, ki nastane s križanjem ali združitvijo dveh ali več cest v isti ravnini;
31. krožno križišče je križišče, kjer prednostna cesta poteka v zaključenem krogu v smeri, ki je nasprotna smeri gibanja urnih kazalcev;
32. lokalna cesta je občinska javna cesta, ki povezuje naselja v občini z naselji v sosednjih občinah ali naselja in dele naselij v občini med seboj in je pomembna za navezovanje prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;

33. mednarodna cesta je državna cesta, ki je z mednarodnim aktom uvrščena v omrežje evropskih cest;
- 33.a medobratovalnost je zmogljivost sistemov in osnovnih poslovnih procesov za izmenjavo podatkov ter informacij in znanja;
34. naselje je pozidano območje ob cesti, ki ga sestavlja vsaj deset stanovanjskih stavb, ki tvorijo prostorsko celoto, v kateri se pešci in vozila lahko vključujejo v promet na tej cesti preko dovoznih poti, ulic, trgov, parkov ali drugih javnih površin, meje naselja pa so označene s predpisano prometno signalizacijo; v naselje so vključeni tudi deli cest znotraj pozidanega območja, ob katerih ni stanovanjskih stavb;
35. naprave za odvodnjavanje javne ceste so naprave za zbiranje, odvajanje oziroma preusmerjanje površinske in talne vode (odvodni jarki, koritnice, mulde, plitve in globoke drenaže, jaški, prepusti, kanalizacijski vodi in naprave, vodnjaki, ponikalnice in podobno);
36. nivo rednega vzdrževanja so predpisane enote mere za posamezna dela rednega vzdrževanja javne ceste in objektov na njej;
37. nedeljiv tovor je tovor, ki ga iz tehničnih razlogov ni mogoče deliti ali pa bi njegova delitev predstavljala nesorazmerno visoke stroške;
38. nekategorizirana cesta, ki se uporablja za javni cestni promet, je vsaka prometna površina, na kateri se opravlja promet na način in pod pogoji, kot jih v skladu s tem zakonom in predpisom, ki ureja pravila cestnega prometa, določi lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec;
39. objekti za obveščanje in oglaševanje so reklamni stolpi, panoji, table, transparenti in drugi nepremični in premični nosilci, namenjeni za namestitev obvestilnih in oglasnih sporočil;
40. občinska cesta je javna cesta, namenjena povezovanju naselij v občini s povezovanjem naselij v sosednjih občinah, povezovanju naselij, delov naselij, naravnih in kulturnih znamenitosti in objektov v občini;
41. območje ceste je prostor, na katerem je cesta, z varovalnimi pasovi in zračni prostor v višini 7 metrov nad najvišjo točko vozišča;
42. območje umirjenega prometa je del ceste, cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen predvsem pešcem in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;
43. območje za pešce je del ceste ali cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen pešcem in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;
44. območje omejene hitrosti je s predpisano prometno signalizacijo označen del naselja, v katerem je zaradi gostote poselitve ali drugih urbanih značilnosti, varnosti prometa pešcev ali kolesarjev hitrost omejena na manj kot 50 km/h;
45. odstavni pas je vzdolžni del cestišča, ki je od vozišča ločen z ločilno vzdolžno robno črto in je namenjen ustavitvi udeležencev v prometu v sili, pod pogoji določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila v cestnem prometu, pa tudi vožnji motornih vozil;
46. odstavna niša je prometna površina, ki je od vozišča ločena z ločilno vzdolžno črto ter označena s predpisano prometno signalizacijo; namenjena je ustavitvi udeležencev v prometu v sili;
47. obvozna cesta ali obvoznica je cesta, s katero se nadomesti del javne ceste, ki poteka skozi naselje;
48. osna obremenitev je del skupne mase, s katero os vozila na vodoravni površini obremenjuje podlago, kadar vozilo miruje;
49. otok za pešce je dvignjena ali od cestišča kako drugače ločena površina na cestišču, namenjena postanku pešcev, ki prečkajo vozišče ceste;
50. parkirišče je prometna površina, ki je namenjena ustavljanju in parkiranju vozil;
51. pas za pešce je del vozišča, ki je označen z vzdolžno ločilno črto in je namenjen pešcem;
52. pas za parkiranje je označen vzdolžni del vozišča, ki je namenjen ustavitvi in parkiranju vozil v vzdolžni smeri z označenimi ali neoznačenimi parkirnimi mesti;
53. počivališče je s posebno prometno signalizacijo označena servisna prometna površina, namenjena kratkemu postanku udeležencev cestnega prometa;

54. pločnik je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločen kako drugače in je namenjen pešcem, ali pešcem in prometu koles ter koles s pomožnim motorjem, če je na njem označen kolesarski pas ali pa z vertikalno prometno signalizacijo dovoljen promet kolesarjev;
55. pregledno polje je prostor ob križiščih in cestnih priključkih ter vzdolž ceste, v katerem je raba prostora omejena;
56. pregledna berma je prostor na notranji strani krivin za zagotovitev predpisane preglednosti, ki je potrebna zaradi poti ustavljanja, v katerem ja raba prostora omejena;
57. prehod za pešce je s predpisano prometno signalizacijo označena površina vozišča, ki je namenjena prehajanju pešcev čez vozišče;
58. prehod za kolesarje je s predpisano prometno signalizacijo označena površina vozišča, ki je namenjena prehajanju kolesarjev čez vozišče;
59. prometni pas je označen ali neoznačen vzdolžni del smernega vozišča, ki je dovolj širok za neovirano vožnjo dvoslednih vozil v eni vrsti;
60. prometni pas za počasna vozila je označen prometni pas, namenjen vožnji vozil, ki zaradi počasne vožnje zmanjšujejo pretočnost prometa;
61. pospeševalni in zaviralni pas sta označena prometna pasova, namenjena pospeševanju vozil pri vključevanju na javno cesto oziroma zaviranju pri izključevanju z javne ceste;
62. prometna signalizacija so sredstva in naprave, s katerimi se zagotavlja izvajanje prometnih pravil in varnosti prometa ter jo sestavljajo prometni znaki in druga sredstva in naprave za vodenje in zavarovanje prometa na cesti, ter turistična in druga obvestilna signalizacija;
63. prometna oprema so sredstva in naprave za označevanje roba vozišča in vodenje prometa (smerniki, snežni koli, ogledala, zapornice, markerji, stožci, varovalne in varnostne ograje in podobno) ter sredstva in naprave za prisilno ustavljanje vozil;
64. prometna ureditev je način potekanja in vodenja prometa, ki ga za cesto ali njen del oziroma za naselje ali njegov del določi upravljavec ceste in ga označi s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo;
- 64.a ranljivi udeleženci v prometu so nemotorizirani prometni udeleženci (npr. pešci in kolesarji), motoristi ter invalidi ali osebe z omejeno sposobnostjo mobilnosti ali orientacije;
65. regionalna cesta I. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju pomembnejših središč lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije; njen sestavni del so tudi posebni priključki nanjo, če so zgrajeni;
66. regionalna cesta II. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije;
67. regionalna cesta III. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti, za državo pomembnih turističnih (turistične ceste) in obmejnih območij ter mejnih prehodov z državnimi cestami enake ali višje kategorije, kadar po predpisanih merilih za kategorizacijo ne doseže višje kategorije;
68. skupina vozil je med seboj povezana skupina najmanj enega vlečnega in najmanj enega priklopnega vozila, ki so v cestnem prometu udeležena kot celota;
69. skupna masa je masa vozila oziroma skupine vozil skupaj z maso tovora in oseb, ki so na oziroma v njem;
70. srednji ločilni pas je vzdolžni del cestišča, s katerim sta fizično ločeni smerni vozišči;
71. steza za pešce je s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo označena javna pot, namenjena pešcem in drugim posebnim prevoznim sredstvom;
- 71.a storitev ITS je vsaka storitev, namenjena zagotavljanju aplikacije ITS v organizacijskem in delovnem okviru, ki je namenjena izboljšanju varnosti uporabnikov, učinkovitosti, udobju oziroma poenostavitvi ali podpori prevozov in potovanj;
72. stranski ločilni pas je vzdolžni del vozišča, s katerim so prometne površine za druge namene fizično ločene od vozišča;
73. svetlobna vitrina je objekt za obveščanje in oglaševanje, ki je osvetljen z notranje strani in katerega neto oglasna površina znaša največ 2,1 m²;
74. robna črta je vzdolžna črta, ki označuje rob vozišča;

- 74.a uporabnik ITS je vsak uporabnik aplikacij in storitev ITS, vključno s potniki, ranljivimi udeleženci v prometu, uporabniki in upravljavci cest, upravljavci voznih parkov ter upravljavci gasilskih oziroma drugih reševalnih ali intervencijskih služb za nujno pomoč;
- 75. varstvo javne ceste sestavljajo ukrepi, ki so potrebni zaradi zaščite ceste in varnosti njenih uporabnikov ter zaradi omejevanja dopustnih posegov v cesto in njen varovalni pas;
- 76. varovalni pas je prostor ob javni cesti, v katerem je raba prostora omejena;
- 77. vozišče je del cestišča, ki ima eno ali več smernih vozišč, namenjeno je prometu vozil, pod pogoji, določenimi s predpisi o pravilih cestnega prometa, pa tudi pešcem in drugim udeležencem cestnega prometa, če s prometno signalizacijo ni določeno drugače;
- 78. začasna cesta je cesta, po kateri se začasno vrši promet pod posebnimi pogoji, kadar zaradi izvajanja del ali odprave posledic naravnih nesreč in drugih izrednih dogodkov na javni cesti promet po tej cesti ni mogoč.

(2) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, katerih pomen ni določen v prejšnjem odstavku, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi, ki urejajo pravila cestnega prometa, motorna vozila in voznike.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagatelj predlaga, da se predlog zakona obravnava po **nujnem** zakonodajnem postopku.

Skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora lahko vlada predlaga sprejetje zakona po nujnem postopku, če je to nujno zaradi interesov varnosti ali obrambe države ali zaradi odprave posledic naravnih nesreč ali zato, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

Pri predloženem zakonskem predlogu gre za preprečitev težko popravljivih posledic za delovanje države. Na obmejnem območju z Republiko Avstrijo poteka t.i. vinska cesta, na kateri lastnik zemljišča, ki leži pod cesto, s postavitvijo fizičnih ovir preprečuje promet po njej oziroma grozi z oviranjem prometa. Ker z uporabo veljavnih predpisov takšnega ravnanja ni mogoče preprečiti, se ogroža verodostojnost Republike Slovenije kot garanta za izpolnjevanje mednarodne pogodbe v delu, ki se nanaša na ozemlje Republike Slovenije. Navedena cesta je bila namreč vzpostavljena ob določitvi državne meje, ki jo je na podlagi Saint Germainске pogodbe z Avstrijo opravila mednarodna komisija za razmejitev leta 1923. S trgovsko pogodbo med Kraljevino SHS in Republiko Avstrijo, sklenjeno leta 1925, katere sestavni del je tudi Sporazum o cestah, je bila prometnica določena kot skupna cesta. V dopolnitvah in spremembah k opisu in načrtu državne meje, ki jih je leta 1959 pripravila mešana jugoslovansko-avstrijska komisija za državno mejo, je cesta navedena kot skupna pot. Ta dokument je na podlagi pogodbe med SFRJ in Republiko Avstrijo o skupni državni meji iz leta 1965 del veljavnega mednarodnega prava med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo (Uradni list RS, št. 14/93). Zato gre pri vinski cesti za mednarodno pravno obveznost Republike Slovenije zagotoviti pogoje za nemoteno uporabo. Po splošnem mednarodnem pravu oziroma Dunajski konvenciji o pravu mednarodnih pogodb (27. člen) mora namreč država izvesti potrebne ukrepe za spoštovanje mednarodnih obveznosti. V danem primeru, ko Republika Slovenija teh ukrepov v skladu z veljavnim notranjim pravom ne more zagotoviti, je ogrožen njen ugled.

Poleg tega je v obravnavanem primeru lastnik zemljišča pod vinsko cesto v sodnem postopku s pravnomočno sodbo dosegel, da mora Republika Slovenija odstraniti asfalt in bankine z dela ceste, ki poteka po zemljišču v njegovi lasti, ter vzpostaviti prejšnje stanje tako, da zemljišče zasuje z zemljo in zatravi. Ker Republika Slovenija te izvršljive obveznosti ne more izpolniti, ne da bi hkrati kršila svojo jasno določeno mednarodnopravno obveznost, ji je bila naložena kazen s prisilitvijo, in sicer mora plačevati na fiduciarni račun lastnikovega pooblaščenca dnevno kazen v višini 500 EUR do največ 300.595 EUR. Z izvršitvijo naložene obveznosti vzpostavitve obmejne ceste, določene z mednarodno pogodbo, v prejšnje stanje in s plačilom penalov grozi Republiko Sloveniji težko popravljiva škoda.

Skladno z drugim odstavkom 58. člena Poslovnika državnega zbora Vlada RS predlaga Državnemu zboru RS, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku, ker bi drugače nastopile težko popravljive posledice.

